

vergadering **C262**
zittingsjaar 2022-2023

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en
Inburgering

van 6 juni 2023

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Brecht Warnez aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over het Platform Toekomst Parochiekerken – 2781 (2022-2023)	3
VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de toewijzing van subsidies op basis van de referentieregio's – 2763 (2022-2023)	6
VRAAG OM UITLEG van Koen Van den Heuvel aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de oprichting van een verzetsmuseum – 2752 (2022-2023)	11
VRAAG OM UITLEG van Annabel Tavernier aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over een jaar verplichte inburgering in Brussel – 2819 (2022-2023)	15
VRAAG OM UITLEG van Paul Van Miert aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de aanpassingen aan de regelgeving over de beleids- en beheerscyclus en de initiatieven voor beleidsverklaringen op lokaal niveau – 2831 (2022-2023)	18

VRAAG OM UITLEG van Brecht Warnez aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over het Platform Toekomst Parochiekerken – 2781 (2022-2023)

Voorzitter: de heer Kris Van Dijck

De voorzitter: De heer Warnez heeft het woord.

Brecht Warnez (cd&v): In Vlaanderen zijn heel wat gemeente- en kerkbesturen heel actief op zoek naar nieuwe bestemmingen voor hun kerken. Een samenwerking tussen de Vlaamse ministers Diependaele en Somers, samen met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en PARCUM vzw heeft geresulteerd in een plan om deze zoektocht te ondersteunen. Dit plan wordt gebundeld in het Platform Toekomst Parochiekerken waarvoor de VVSG en PARCUM vzw een werkingssubsidie krijgen tussen 1 juni 2023 en 31 december 2024.

Minister, u hebt alvast aangekondigd dat er minstens 350 parochiekerken een her- of nevenbestemming krijgen. U gaf in uw communicatie ook aan dat er 1800 parochiekerken zijn waarvan 30 procent in aanmerking komt voor een her- of nevenbestemming.

Vanaf 2025 is het in elk geval verplicht voor gemeenten om een gevalideerd kerkenbeleidsplan te hebben. Dat kan de basis vormen voor de zoektocht naar geschikte invullingen. De meeste gemeenten hebben al zo'n kerkenbeleidsplan, maar er zullen er ook wel zijn die dat zullen herzien. Dat lijkt me ook logisch. Daarvoor zal de Vlaamse Regering door middel van subsidies een uitgebreide ondersteuning aanbieden, om hen te helpen in die zoektocht.

Die subsidies zijn niet onbelangrijk. Sinds het decreet van 10 november 2022 en het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 20 januari 2023 zijn de subsidie-mogelijkheden uitgebreid. Er zijn bijkomende subsidies voor een hele reeks basis-investeringen die een herbestemming mogelijk moeten maken. Er zijn ook subsidies voor een trajectbegeleiding voor neven- en herbestemmingen. Op die manier kunnen burgers en omwonenden betrokken worden bij het beslissingsproces inzake neven- en herbestemmingen. Het maximale subsidiebedrag is ook verhoogd naar 250.000 euro.

Belangrijk bij de zoektocht naar nieuwe bestemmingen en herbestemmingen voor kerken is dat de erfgoedwaarden, maar vooral ook de lokale verankering, behouden blijven. Dat moet volgens mij toch een primaire doelstelling zijn. Vandaag hebben kerken een andere invulling dan vroeger. Kerken hebben altijd een gemeenschapsverbindende functie gehad. Vroeger ging men naar de kerk. Vooraf deed men een babbeltje en achteraf dronk men een pint. Dat is een beetje weggevallen. Niet het drinken van pinten of de babbels, maar wel het kerkgebeuren. Maar dit zorgt er toch voor dat de mensen elkaar minder ontmoeten voor of na een activiteit op zondagvoormiddag.

Minister, kunt u meer duiding geven over de aangekondigde 350 parochiekerken die een her- of nevenbestemming zullen krijgen? Over welke kerken gaat dit? Zijn die kerken al ergens aangemeld?

Welke doelstelling hebt u uiteindelijk voor ogen? Welke capaciteit kan dit platform jaarlijks aan om die kerken te leiden naar een passende functie? Hoeveel begeleidingstrajecten wilt u gerealiseerd zien tegen het einde van de werkingssubsidie van PARCUM vzw en de VVSG op 31 december 2024?

Hoe evalueert u de extra subsidiemogelijkheid sinds het decreet van 11 november 2022 en het BVR van 20 januari 2023?

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Dank u wel, mijnheer Warnez. Ik hoop dat uw gesprek voor en na de eucharistieviering op zondag bij u niet het gesprek in de biechtstoel was. Dat kan altijd.

Ik ben het natuurlijk wel met u eens dat kerkgebouwen een belangrijke plaats innemen in het lokale landschap. Dat is zo in architecturaal opzicht. Ze liggen centraal. Ze zijn altijd een plaats van ontmoeting en bezinning geweest. Ook al is de rol of de centrale positie van de kerk misschien doorheen de tijd wat veranderd, kerken blijven belangrijke gebouwen met een bijzondere waarde in een lokale gemeenschap, met een bijzondere gevoeligheid.

Deze legislatuur hebben wij inderdaad hervormingen doorgevoerd die het faciliteren van herbestemmingen en nevenbestemmingen gemakkelijker maken. We willen ook leegstand en verloedering tegengaan. Het is nu eenmaal een realiteit dat wij vandaag minder kerkgebouwen hebben die uitsluitend en exclusief voor de religieuze functie worden gebruikt of nog kunnen worden gebruikt. Daarrond hebben wij een nieuwe aanpak beoogd.

De cijfers waarnaar u verwijst zijn niet nieuw. Ze komen uit de visienota over de herbestemming van parochiekerken, die collega Diependaele en ikzelf hebben opge maakt midden 2021 en die in oktober 2021 in het Vlaams Parlement werd besproken. Naar aanleiding van deze visienota heeft PARCUM vzw de toen bestaande kerkenbeleidsplannen geanalyseerd. Daar kwamen de volgende resultaten uit: een op de vijf parochiekerken in Vlaanderen komt in aanmerking voor herbestemming. Op een totaal van 1750 kerken zou het gaan over 350 parochiekerken. Daarnaast zijn er nog heel wat kerken die in aanmerking komen voor nevenbestemming. In totaal rekenen we daar met twee kerken op vijf, of dus nog eens ongeveer 700 parochiekerken.

Wat uw tweede vraag betreft, wij hebben geen strikt kwantitatieve doelstellingen voor ogen, dat is evident. Het doel is niet om zoveel mogelijk kerken te gaan ontwijden of hun een andere invulling te geven. Het gaat erom dat waar een kerk niet meer nodig is voor de eredienst, we klaar staan om de gemeenten te ondersteunen bij de soms moeilijke zoektocht naar een herbestemming.

Het Platform Toekomst Parochiekerken werd opgericht op 27 oktober 2022. Elke oprichting gaat ook hier gepaard met een opstartfase. Wij hebben het platform dan ook enkele maanden de tijd gegeven om volledig operationeel te geraken. Op 24 mei werd het platform aan het grote publiek voorgesteld. Binnen het platform zijn vier mensen werkzaam, onder leiding van een coördinator, Roel De Ridder, waarvan twee voltijds en twee halftijds. In totaal gaat het dus om drie voltijdsequivalenten (vte's). Zij ondersteunen de lokale besturen, maar doen dat ook niet alleen. Het platform werkt samen met tal van andere organisaties, denk maar aan de Vlaamse Bouwmeester, PARCUM vzw en intercommunales. De bedoeling is inderdaad dat het platform het eerste aanspreekpunt wordt voor de lokale besturen. Het is de bedoeling om daadwerkelijke realisaties van projecten te stimuleren en daar zal van dichtbij op worden toegezien.

Hoe evalueer ik de subsidiemogelijkheid? Wel, het siert u dat u heel kort op de bal speelt, in dit dossier maar zeker ook in andere. Ik denk dat u, in dezen, met uw vraag naar een evaluatie van de bijkomende subsidiemogelijkheden, iets te kort op de bal speelt.

We zijn nu enkele maanden na de inwerkingtreding van het nieuwe decreet en enkele dagen na de officiële bekendmaking van het Platform Toekomst Parochiekerken.

Met andere woorden, ik denk dat uw vraag naar een evaluatie van de nieuwe decreetale bepalingen een beetje vroeg komt. Het zou niet correct zijn om nu al conclusies te verbinden aan de vraag of de nieuwe subsidiemogelijkheden positief hebben bijgedragen tot projecten van her- of nevenbestemming. Ik denk dat we daar ons zelf even de tijd moeten geven en wanneer we binnen een half jaar de vraag nog eens opnieuw stellen, kan misschien een eerste evaluatie worden gemaakt.

Samengevat: geen kwantitatieve ambities maar een kwalitatieve ambitie om te ondersteunen. De cijfers komen van PARCUM vzw, dat een inschatting heeft gemaakt van wat er op ons bord zou kunnen komen op basis van de kerkenbeleidsplannen die er nu liggen. Er is een nieuw instrument en binnen een half jaar kan een evaluatie maken dan al wat nuttiger zijn dan vandaag.

De voorzitter: De heer Warnez heeft het woord.

Brecht Warnez (cd&v): De vraag naar evaluatie stel ik omdat ik, als ik zelf wat rondloop, niet de indruk heb dat heel veel lokale besturen weten dat er nu meer mogelijk is dan vroeger. Men kent wel de standaardsubsidies die toch al enige tijd bestaan. Ik heb de indruk dat die nieuwe subsidiemogelijkheden vandaag nog wat beperkt gekend zijn. Ik denk dat dat wel sterker zal worden gecommuniceerd en in de markt zal worden gezet met het nieuwe platform. We gaan daarnaar uitkijken en binnen een half jaar die vraag opnieuw stellen.

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Ik wil collega Warnez bedanken voor de interessante vraag want het is een interessant thema dat we hier zeker ook moeten opvolgen. Aan het aantal aanwezigen van onze fractie te zien, vinden wij dat een zeer interessant thema, minister. Er zijn er blijkbaar anderen.

Wat ik wilde zeggen is dat wij de afgelopen jaren toch een aantal mooie voorbeelden van herbestemmingen hebben gezien. Wij hopen van er in de toekomst nog velen te zien. Aangezien er een aantal nieuwe instrumenten en ondersteuning zijn om dat te doen, verwachten wij dat ook.

Minister, u weet dat ik niet altijd sta te springen om te verwijzen naar de stad Mechelen als het over mooie voorbeelden gaat. Er is inderdaad wel een mooi voorbeeld te vinden in uw stad: de kerk in Battel die men heeft omgetoverd tot een mini-brouwerij. Ik vind dat een mooi voorbeeld omdat men door het sociaal-lokaal weefsel er toch heeft voor gezorgd om een draagvlak te vinden voor een concept dat toch niet evident is om in een kerk te gaan huisvesten. Dat is echt waarnaar we op zoek zijn: niet dat de politiek zomaar beslist om dat te gaan herbestemmen maar dat daar ook echt draagvlak voor gecreëerd wordt.

Het enige wat ik wilde zeggen, is dat ik blij ben dat u samen met minister Diependaele ervoor gezorgd hebt dat die mogelijkheden er zijn, dat die nieuwe ondersteuning er is. Wij hopen binnen x aantal maanden daar inderdaad resultaten van te zien. Met een studiebezoek misschien.

De voorzitter: Mevrouw Sminate, uw verwijzing naar de kerk en de brouwerij doet mij eraan denken dat Jezus wijn maakte van water. Waarom zou bier brouwen een zonde zijn?

Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Ik dank u, mijnheer Warnez, ik dank u ook. Het is inderdaad zo dat we met collega Diependaele proberen zo'n kader te creëren. De grote aanwezigheid van de N-VA-fractie kan misschien ook worden geduid als zijnde een

zeker innerlijk besef dat frequent kerkbezoek bepaalde vormen van levenswandel zou kunnen bijsturen. Ik weet het niet. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Ik ga bij het onderwerp blijven. We gaan binnen een half jaar evalueren en wie graag Mechelen bezoekt, altijd van harte welkom. Ik ben graag uw dienaar en gids.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de toewijzing van subsidies op basis van de referentieregio's – 2763 (2022-2023)

Voorzitter: de heer Kris Van Dijck

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Minister, u hebt Limburg weer eens benadeeld, foei! Ik begrijp niet dat u dat durft, maar goed. *(Gelach. Opmerkingen van de voorzitter)*

Mijn vraag gaat inderdaad over een subsidie die u toegekend hebt. Bij de afbakening van de referentieregio's is Limburg gelukkig één regio gebleven. U hebt daar uiteindelijk gezond verstand gebruikt, nadat u eerst een indeling in drie regio's wilde, tegen het advies van de gouverneur en de burgemeesters in. Wij zagen die opsplitsing inderdaad niet zitten. Bedankt daarvoor, nog altijd.

Maar nu het Regiodecreet in werking is getreden, beginnen er zich op het terrein een aantal gevolgen af te tekenen. Ondanks het feit dat u over het Regiodecreet gezegd had dat er – zeker en vast voorlopig, tot aan de overgangsfase – geen subsidieverdeling zou gebeuren op basis van de regio's, stellen we nu vast dat het wel gebeurd is. De voorzitter van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VSSG), u en ons wel bekend, signaleerde onlangs dat er al minstens één dossier is waar de toewijzing van de middelen gebeurt op basis van de regio's, en waarbij elke regio evenveel krijgt. Het gaat om een oproep over de uitbouw van een sociaal netwerk voor nieuwkomers via onder meer buddy's of vrijwilligerswerk, een onderdeel van het nieuwe inburgeringstraject. Doordat er een maximaal budget per regio wordt voorzien, krijgt Limburg verhoudingsgewijs de minste middelen van alle regio's. Nochtans werd de regiovorming voorgesteld als een oefening om de wildgroei van samenwerkingsverbanden tegen te gaan en werd er gezegd dat er geen nieuwe bepalingen rond financiering in opgenomen waren. Dat is ook zo.

Het precieze doel en de draagwijdte van de regiovorming lijken dus nog niet helemaal duidelijk, vermits er nu wel is opgetreden op basis van de regio's, en de verschillende beleidsactoren lijken er een andere invulling aan te geven. Daarom heb ik een aantal vragen, minister.

Is deze gang van zaken het gevolg van het verzet tegen de opsplitsing van Limburg in meer dan één regio? Ik hoop dat u ja antwoordt, dan kunnen we nog eens een actie komen voeren in Brussel.

Acht u het wenselijk dat de regiostructuur gebruikt wordt om subsidies toe te kennen vanuit de Vlaamse Regering?

Zijn er nog andere plannen om de financiering van bepaalde projecten of de verdeling van middelen op basis van de regio-indeling te laten gebeuren? Graag duidelijkheid dus, of dit nu al dan niet gebruikt zal worden.

In de pers verklaarde u, als reactie op de persmededeling van de voorzitter van de VVSG, dat de middelen in een volgende oproep wel verdeeld worden per aantal inwoners, aantal inburgeraars en aantal lokale besturen. Dat zou voor ons natuurlijk veel voordeliger uitkomen. Waarom gebeurt het in een volgende oproep wel op een andere manier en nu niet?

Kunt u toelichting geven bij de beslissing om Antwerpen, Gent en Brussel, buiten deze verdeling per regio, nog eens extra geld te geven? Op zich geen probleem, maar dan zou Limburg daar volgens de cijfers ook recht op hebben. Het is wel voor een stuk tegengesteld aan de regio-indeling die u gebruikt hebt om die subsidie toe te kennen.

Welke mogelijkheden ziet u om scheeftrekkingen tussen regio's te vermijden? De gemeenten van de regio Middenkust krijgen bijvoorbeeld in verhouding 5,6 keer zoveel subsidies als Limburg. Bent u bereid om rekening te houden met subregio's voor Limburg en bijgevolg de subsidie maal drie te doen? Dat is ook het voorstel dat in de media gedaan werd door de voorzitter van de VVSG. Of bent u bereid om rekening te houden met een aantal objectieve factoren, zoals het aantal nieuwkomers? Dat heeft ongetwijfeld ook meegespeeld om Antwerpen, Gent en Brussel in ogenschouw te nemen.

Aan u om te bewijzen dat u Limburg niet benadeeld hebt.

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Ik benadeel nooit iemand, goede collega. Maar vooraleer ik op uw vragen antwoord, geef ik voor een goed begrip een woordje uitleg bij de uitrol van de vierde pijler waar u in uw vraag naar verwijst.

De Vlaamse overheid investeert nu in de opstart van regionale organisatienetwerken, waarin lokale besturen en organisaties samen acties opzetten rond de vierde pijler van het inburgeringstraject, het zogenaamde participatie- en netwerktraject of in het kort gezegd: de buddy's. We zetten daar netwerken voor op, om die buddy's te vinden, hen in te zetten en te verbinden. De regionale organisatienetwerken worden geoperationaliseerd in twee projectoproepen. Via een eerste oproep voorzien we middelen om in elke regio medewerkers in te zetten die het organisatienetwerk opstarten en leiden. Per referentieregio – dat zijn er vijftien in totaal – kan een subsidie van 322.000 euro worden aangevraagd. Dat zijn AMIF-middelen (Asylum, Migration and Integration Fund). De VVSG zit mee in de organisatie waar die beslissing is genomen.

De grootsteden Antwerpen, Brussel en Gent kunnen ook apart een aanvraag indienen. De indiener staat in voor het opstarten en het leiden van het netwerk. Het gaat telkens om een gelijkaardig proces en dezelfde methodieken, om het organisatienetwerk vorm te geven, het leerproces te faciliteren en het actieplan te beheeren. Om die reden is er geen differentiatie op basis van de omvang van de regio.

Via een tweede oproep maken we middelen vrij om concrete acties te financieren rond het ontsluiten van het aanbod van de participatie- en netwerktrajecten in de verschillende regionale organisatienetwerken. Ook deze oproep is gericht naar regionale besturen en samenwerkingsverbanden van lokale besturen. De oproep wordt in september 2023 gelanceerd, en gaat over niet minder dan 11,5 miljoen euro. De middelen die per regio worden vrijgemaakt, zullen worden bepaald op basis van het aantal gemeenten, het aantal inburgeraars en het aantal inwoners. Er wordt dus wel degelijk gedifferentieerd op basis van de omvang van de regio, of het aantal nieuwkomers per regio.

Collega Vandenhove, er is geen enkel verband met het verzet tegen de opdeling van Limburg in meerdere regio's. Het zou zeer, laat ik zeggen, puberaal, flauw of

onvolwassen zijn vanuit de Vlaamse overheid als wij ons daar op die manier zouden inzetten. U mag het mij niet kwalijk nemen, ik ben daar met mijn 59 jaar te oud voor geworden. We hebben die beslissing van één regio genomen, we hebben goed geluisterd. We moeten er niet flauw over doen: het is een moeilijk debat geweest. We hebben de keuze gemaakt, en eens de keuze is gemaakt bouw je op een positieve manier verder met de instrumenten die je hebt.

In de oproep waarvan sprake is, gaat het om een generiek proces. In andere oproepen, bijvoorbeeld de tweede inzake de vierde pijler, waar andere indicatoren belangrijk zijn, zoals het aantal nieuwkomers zoals u zelf hebt gezegd, of het aantal gemeenten, wordt er wel degelijk gedifferentieerd. Ik stuur er wel op aan dat de intergemeentelijke samenwerking binnen de projectoproepen die ik subsidieer, zoveel mogelijk regioconform zijn. Ik geef daaromtrent enkele voorbeelden binnen mijn bevoegdheden: projectsubsidie in het kader van preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie, en de projectsubsidie in het kader van het Plan Samenleven.

Uw vierde vraag is of ik de beslissing kan toelichten om Antwerpen, Gent en Brussel buiten deze verdeling per regio nog eens extra geld te geven. Wel, de beide projectoproepen voorzien inderdaad in de mogelijkheid voor Antwerpen, Gent en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om een apart projectvoorstel in te dienen, en dus een eigen regionaal organisatienetwerk op te starten en te leiden. Dat heeft te maken met het feit dat de steden Antwerpen en Gent een eigen stedelijk Agentschap Integratie en Inburgering hebben. Voor Antwerpen en Gent kunnen de stedelijke agentschappen Amal, vroeger IN-Gent, en Atlas indienen. Voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest kan de Vlaamse Gemeenschapscommissie een projectvoorstel indienen. Dat heeft dus te maken met het feit dat er andere integratieagentschappen bestaan, en dat is de reden waarom we ook dat natuurlijk faciliteren en mogelijk maken.

Ik hoop dat ik daarmee uw bezorgdheden rond de discriminatie van Limburg volledig heb weggenomen, en dat u nu beter begrijpt dat we dit op een zeer faire manier doen, ook naar onze vrienden in Limburg toe. Er zijn trouwens genoeg ministers in de Vlaamse Regering om daarover te waken. Ik heb soms het gevoel dat Limburg daar minstens sterk aanwezig is, laat ik me voorzichtig uitdrukken.

De voorzitter: Ik noem dat soms een aparte fractie, maar bon.

De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Maar minister, misschien heb ik meer vertrouwen in u dan in de Limburgse ministers. *(Gelach)*

Ja, hij is begonnen, voorzitter.

Bedankt voor uw antwoord, dat eigenlijk een detaillering is van de reactie die u ook in de media gegeven had. Die eerste vraag was natuurlijk grappig bedoeld, ik denk dat u dat wel had begrepen. Voor alle duidelijkheid: ik denk dat het goed is, ook voor ons in Limburg, dat er duidelijkheid komt of die regio's effectief gebruikt gaan worden om bepaalde subsidies te verdelen, of niet. Ondertussen hadden we ook in de media al een en ander ter verduidelijking gekregen, maar ik denk dat dat wel een heel belangrijk gegeven is, dat dat dus geen nieuw instrument is om eventueel subsidies toe te kennen. Want het lijkt in dit dossier natuurlijk alsof dat zo is, en het was ook logisch dat dat de eerste reactie was. Anders zouden we de belangen van onze mooie provincie natuurlijk slecht verdedigen.

Wat Gent, Antwerpen en Brussel betreft, is er geen bezwaar. Maar als we voor een volgende legislatuur eens een echt debat willen beginnen over welke middelen waar naartoe gaan, eventueel de hervorming van het Gemeentefonds, dan denk ik

dat dat toch elementen zijn waar we... Zij passeren natuurlijk – en geen probleem, ik gun hun dat – afhankelijk van waarover het gaat, elke keer opnieuw langs de kassa, vaak op basis van specifieke criteria die natuurlijk voor hen bestemd zijn. Dat is goed voor Antwerpen, dan kunnen ze in dit geval misschien een nieuw stadion bouwen, maar goed.

De voorzitter: We blijven bij het onderwerp, het ging over Limburg.

Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Minister, bedankt voor uw antwoord.

Collega Vandenhove, het is een beleidskeuze geweest om tot die referentieregio's te komen. Ik hoop dan ook dat Limburg op het moment van de beslissing goed de pro's en contra's heeft overwogen om tot één regio te komen. Dit gezegd zijnde, vind ik het normaal dat er in Vlaanderen, als het gaat over niveaus waar er uitdagingen zijn die veeleer bovenlokaal zijn of die het bovenlokale overstijgen, gebruik wordt gemaakt van de structuren en de referentieregio's die op deze manier zijn tot stand gekomen en zijn uitgedacht. Als we dan zien dat het inderdaad per referentieregio gaat over één persoon, lijkt het me een logische keuze te zijn geweest van de minister. Als je dan ook nog eens weet dat Antwerpen en Brussel al altijd in een zeer specifieke situatie hebben gezeten, met een eigen agentschap, en gezien de enorme uitdagingen waar zij als grote steden voor staan, dan lijkt me dat niet meer dan normaal.

Minister, ik heb van u voornamelijk gehoord wat al in de projectoproep staat. Dat is daarin ook heel duidelijk weergegeven. Op dat vlak is die projectoproep goed opgesteld door de diensten.

Collega Vandenhove, ik vind het wel jammer dat uw fractie deze vierde pijler aangrijpt om te spreken over financiering van die vierde pijler, over het feit dat er dan eventueel minder middelen zouden gaan richting een bepaalde regio. Deze vierde pijler, het buddyproject, is heel belangrijk. Ons integratie-, ons inburgeringsbeleid wordt daarmee uitgebreid. Dat is een pijler die heel belangrijk is voor de nieuwkomers. Dan krijgen we vragen in plaats van een positieve en opbouwende houding ten aanzien van die vierde pijler. Wij gaan als fractie regelmatig in discussie over wat de meerwaarde daarvan is, en dergelijke meer. Dan horen wij over het nieuwe inburgeringsbeleid heel veel zaken die men als drempels beschouwt. Maar de inhoudelijke discussie over deze positieve initiatieven komt er niet. En dan krijgen we nu een vraag over het feit dat er dan maar één regio bepaalde middelen zou krijgen, en over het feit dat er dan sprake zou zijn van een bepaalde discriminatie. Ook al zegt u dat met de glimlach.

Minister, de deadline is verstreken. Heeft elke referentieregio een dossier ingediend? Wanneer zult u daarover een definitieve beslissing nemen?

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Mevrouw De Vreese en mijnheer Vandenhove, dank u wel.

Eerst en vooral, mevrouw De Vreese, wil ik u bedanken voor de uitstekende verdediging van ons beleid. Dat maakt het voor mij gemakkelijker om niet veel meer te moeten toevoegen.

Wij hebben de deadline voor het indienen van de projectoproepen verlengd tot het einde van de zomer. Op dit moment kunnen we dat nog niet definitief zeggen. We geven de gemeenten, de referentieregio's, dus nog even de tijd om daarop in te schrijven. Het gebruik van de referentieregio als een platform waarop we subsidies zullen berekenen: dat kan gebeuren om dat organisatorisch uit te bouwen. Dat is

voor elke regio, of ze nu klein of groot is, dezelfde uitdaging. Dat lijkt me dan logisch. Maar het echt gaan financieren van regio's op basis van hun aantal, dat zullen we niet doen. Ik denk dat Bart Tommelein daar in West-Vlaanderen zeer blij mee zou zijn, en dat collega De Wever daardoor wat gefrustreerd zou geraken. Ik denk dat de West-Vlamingen niets liever zouden hebben dan dat we het geld per regio zouden verdelen want zij zijn met vijf regio's. In Limburg zou men hoogst ongelukkig zijn. In Vlaams-Brabant zou men ook niet tevreden zijn. In onze provincie, mijnheer Van Dijck, zouden wij ook niet erg gelukkig zijn. Dat is niet de bedoeling. Daarin kan ik de heer Vandenhove geruststellen.

Ik ben het wel eens met mevrouw De Vreese dat het een heel belangrijke pijler is van ons inburgeringsbeleid. Daar is ook in het buitenland veel interesse voor. Dat geeft ons een hefboom. Ik heb deze voormiddag nog in Lier een trefdag geopend, een inspiratiedag waar gemeenten samenwerken rond het plan Samenleven. Daar wordt altijd automatisch over dat buddyproject gepraat.

Ik heb gezien dat er de voorbije maanden heel veel boeiende voorstellen werden gelanceerd door de Vooruitvoorzitter, maar dat er heel wat van die boeiende voorstellen zijn gesneuveld op het congres. Tussen woord en daad staan wetten en bezwaren, maar staat blijkbaar ook het congres in de weg. Er is misschien nog wat werk om juist te weten waar men naartoe wil.

Mijnheer Vandenhove, ik weet dat u iemand bent die positief en optimistisch in het leven staat. Ik ben alleszins blij dat u daar interesse voor hebt en dat u dat goed opvolgt. Ik ben ervan overtuigd dat u in uw stad er mee voor zult pleiten om ter zake een goede buddywerking uit te werken. Dat kan onze nieuwkomers alleen maar ondersteunen.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Minister, wij zijn een zeer democratische partij. Dat wil zeggen dat het congres beslist wat er uiteindelijk in komt en wat niet. Het zou natuurlijk ook te maken kunnen hebben met een voorzitter die eerst graag in de media komt en dat het daarna wat wordt afgezwakt. Maar goed, dat is een andere zaak. *(Gelach)*

Collega De Vreese, ik heb de term 'vierde pijler' zelfs niet gebruikt. Ik heb het hier niet over de inhoud. Ik heb het wel degelijk over de regio-indeling en over in welke mate dat punt al dan niet zou kunnen worden gebruikt voor het toekennen van bepaalde subsidies. Ik ben blij dat de minister bevestigt dat dat niet de bedoeling kan zijn.

Mevrouw De Vreese, u bent, denk ik, van West-Vlaanderen. West-Vlaanderen moet Limburg daarin volgen. Ik heb er geen enkel probleem mee om in het Vlaams Parlement eens een grondig debat te voeren over hoe alle mogelijke subsidies en domeinen heen de subsidies worden verdeeld. Ik stel alleen maar vast – en dat is voor West-Vlaanderen plusminus hetzelfde als voor Limburg – dat wij er op heel wat vlakken inderdaad niet zo goed uitkomen. Afhankelijk van het domein worden vaak andere criteria of anderen elementen gebruikt. Ik ben samen met u vragende partij. Ik kan dat niet regelen, maar u wel: dat wij daar effectief eens een goed debat over zouden kunnen hebben. Dan zullen wij samen – u in West-Vlaanderen en ik in Limburg – ervoor strijden dat wij meer middelen krijgen. Voilà!

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Koen Van den Heuvel aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de oprichting van een verzetsmuseum
– 2752 (2022-2023)**

Voorzitter: de heer Kris Van Dijck

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (cd&v): Dank u wel, voorzitter, dat ik deze vraag mag stellen want het is een vraag van algemeen belang met een regionale invalshoek. Het is ook al een beetje aan bod gekomen enkele weken geleden in de commissie Cultuur rond de suggestie van onze zes rectoren van onze Vlaamse universiteiten om een verzetsmuseum in Vlaanderen op te richten, om het verzet tijdens de oorlogsjaren toch wat beter te belichten en daarvoor aandacht te vragen, ook voor de volgende generaties.

Ook minister-president Jambon had daar in de commissie al oren naar en gezegd dat hij dat op een welwillende manier vanuit de regering wil bekijken. Nu is het zo dat in onze regio, en nu komt de regionale invalshoek, er al wel een aantal musea rond de geschiedenis van ons land in de twintigste eeuw zijn, zowel rond de Eerste als rond de Tweede Wereldoorlog. We denken in de stad Mechelen aan de site van de Kazerne Dossin met het Holocaustmuseum en het documentatiecentrum Holocaust en mensenrechten. We denken aan het Fort Van Breendonk waar het memoriaal is voor de Tweede Wereldoorlog. De jongste telg is het nieuwe Museum Fort Liezele in Puurs waar het belang van de Vesting Antwerpen voor de Eerste Wereldoorlog onderstreept wordt.

Bovendien is er in de regio vanuit Puurs de verzetsbeweging De Zwarte Hand actief geweest in de eerste jaren van de Tweede Wereldoorlog; die dan ook is opgepakt. Maar dat ging breder dan de gemeente Puurs, ook tot in de bredere regio, tot in Mechelen. Vandaar dat mijn partijgenoten in de Mechelse gemeenteraad enkele weken geleden het idee hebben gelanceerd om een verzetsmuseum in de stad of in de regio op te richten. Wij hebben genoteerd dat dit bijna een unanieme goedkeuring heeft gekregen van de Mechelse gemeenteraad en dat onze minister op zijn gekende enthousiaste, voluntaristische manier ook zei gecharmeerd te zijn door dit idee. De burgemeester en het stadsbestuur hebben te kennen geven dat ze dat willen faciliteren maar dat natuurlijk ook de Vlaamse Regering het best een steuntje, en zowaar een financieel steuntje, in de rug geeft.

Vandaar mijn vragen aan u, minister.

Hoe ziet u eigenlijk het traject? Ik kan zeggen dat men vanuit de Klein-Brabantse regio, en zeker vanuit de gemeenten Puurs en Sint-Amands, daar op een voluntaristische manier aan wil meewerken.

Hoe ziet u, minister, dit idee van een verzetsmuseum in de praktijk, in de stad of in onze regio? Ziet u de samenwerking zitten om tot een netwerk te komen en op die manier toch een breed kader te geven aan de toekomstige generaties? Ik denk dat dit ook een mooi voorbeeld zou kunnen zijn om onze regio op de kaart te zetten.

En dan heel belangrijk, de laatste vraag. Hoe gaat vanuit de Vlaamse Regering of vanuit de Vlaamse overheid dit initiatief eventueel ondersteund worden?

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Mijnheer Van den Heuvel, misschien eerst een beetje duiding. Dit was een vraag die gesteld werd in de Mechelse gemeenteraad, het was

een motie in de Mechelse gemeenteraad. Ik heb daarop natuurlijk in mijn hoedanigheid van gemeenteraadslid gereageerd. Het was een initiatief van de cd&v-fractie, een voorstel van de cd&v-fractie in Mechelen, dat ik zelf een zeer goed voorstel vond, nogmaals als gemeenteraadslid. Waarom vind ik dat een goed voorstel? Je kunt de vergelijking maken met wat we met de Holocaust hebben meegemaakt, die tot de jaren tachtig zo goed als onbesproken was. Ik zie nog altijd voor mij de echte Kazerne Dossin, het Hof van Habsburg, dat tijdens de Tweede Wereldoorlog gebruikt werd als verzamelplaats voor 25.000 Joodse mensen en zigeuners en begin jaren tachtig zonder enig protest omgebouwd werd tot een woonsite.

Ik denk dat dat vandaag de dag niet meer zou gebeuren omdat er tijdens de eerste decennia na de Tweede Wereldoorlog niet gepraat werd over die Holocaust. Het was pas op het moment dat Joodse mensen die deel waren van dat drama ouder werden en daarover begonnen te praten, dat dat ook langzaam maar zeker in de publieke belangstelling, in de geschiedschrijving, in het collectieve bewustzijn is doorgedrongen.

Ik denk dat hetzelfde nu aan het gebeuren is met het verzetsverhaal. Men zegt soms dat het verzet de oorlog heeft gewonnen, maar de vrede verloren. Na de Tweede Wereldoorlog heeft men die hele verzetsbeweging wat geminimaliseerd en is er eigenlijk weinig over gepraat. Over de repressie en de collaboratie is veel gepraat, maar het verzet werd vaak wat geminimaliseerd en weggezet. Het werd vaak ook gebagatelliseerd, en men sprak over de 'verzetslieden van het laatste uur'. De mensen die echt hun leven hebben geriskeerd vanuit een democratische overtuiging, vond je in alle ideologische gezindheden. Zij hebben hun leven geriskeerd om tegen het nazisme recht te staan en daar verzet tegen te plegen. Dat verhaal komt pas nu stilaan aan de oppervlakte. Dat een volwaardige plaats te geven als museum, memoriaal of op welke manier dan ook, lijkt me een meer dan gerechtvaardigde vraag. Ik verwijs maar naar de uitzending die we bij de VRT hebben gezien, 'Kinderen van het verzet'. Daarin werd er op een meer offensieve en open manier over gepraat, en dat kreeg meer een terechte plaats. Ik ben daardoor zelf ook sterk gecharmeerd, en dat heb ik toen ook in de gemeenteraad gezegd. Ik heb geen bevoegdheid als minister van Binnenlands Bestuur om ter zake actie te ondernemen.

Maar, mijnheer Van den Heuvel, als burgemeester van Puurs woont u inderdaad in een regio waar het verzet zeer sterk aanwezig was. Ik heb het zelf ook al gesuggereerd in Mechelen. Er zou wel eens een coalitie kunnen komen van gemeenten die zich afvragen of het moment niet rijp is om aan zo'n museum van het verzet te werken. En stel dat die gemeenten zeggen dat ze bereid zijn om bijvoorbeeld één euro per inwoner te investeren om die basisinvesteringskost te doen. Lokale besturen kunnen dat nooit alleen, maar stel u voor dat er een grote coalitie ontstaat, dat alle gemeenten in Vlaanderen daaraan willen meewerken. Eén euro per inwoner wil zeggen 6 miljoen euro in totaal, en dan heb je een eerste belangrijke voorzet. Ik denk dat op zo'n moment een Vlaamse Regering, een Vlaamse overheid, daar ook mee kan instappen. Ik denk dat het er in eerste instantie op aankomt om er een goed draagvlak voor te creëren. De academische wereld vraagt het. Als de lokale besturen morgen de handen in elkaar slaan om de vraag mee te ondersteunen, denk ik dat een Vlaamse overheid, een Vlaamse Regering, ter zake ook initiatieven kan nemen.

De regeringen van 1999, van 2003, zijn gestart met het toenmalige Holocaustmuseum, dat uiteindelijk de Kazerne Dossin is geworden. Er was op een zeker moment een maatschappelijke vraag van onderuit, die de regering heeft opgepikt en ook echt heeft gedragen. Ikzelf zal zeker bereid zijn om eraan mee te werken, al is het niet mijn bevoegdheid. Ik denk dat het eerder een bevoegdheid zal zijn van onze minister-president, ik denk dat de minister van Cultuur centraal in dat debat is.

Maar zelf zie ik, zeker in deze tijden, het belang ervan in. Het zijn tijden waarin de democratie onder druk staat. Ik denk dat in Vlaanderen de tijd stilaan rijp is om op

een volwassen, open en meer waarderende manier om te springen met mensen die hun nek uitsteken voor de democratie, voor de mensenrechten, en tegen de gruwelijkheden van het nazisme. Elk initiatief dat ter zake genomen kan worden en waar ik als minister aan kan meewerken – het zal dan symbolisch zijn – zal ik zeker doen. In mijn lokale, dat is dan mijn Mechelse hoedanigheid, zullen we dat ook zeker doen.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (cd&v): Dank u wel, minister, voor uw antwoord.

Ik denk dat het inderdaad een oproep is, vanuit de academische wereld, maar ik denk dat er ook heel wat interesse is vanuit de brede laag van de bevolking om daar heel wat aandacht aan te besteden. Omdat we de tijdsgeest aanvoelen, weten we dat het belangrijk wordt om een aantal principes van onze democratische samenleving te onderstrepen, en die dan ook op die manier door te geven aan volgende generaties.

Ik denk dat het goed is dat lokale besturen mee in het verhaal worden betrokken, maar ik denk ook wel dat dit niet louter een lokaal verhaal is. Ik denk dat dat alleen maar kan lukken wanneer er vanuit Vlaanderen toch ook een duidelijke ruggensteun kan komen, ook buiten de twee of drie steden of gemeenten die eventueel betrokken gaan worden. Het zou een mooi project zijn. Mijn engagement hebt u, en ik zal de volgende weken daaromtrent ook contact opnemen met de collega's. Maar ik denk dat het goed zou zijn dat daar vanuit Vlaanderen niet alleen mentale, maar in een verdere fase ook financiële, steun aan wordt gegeven.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Dank u wel, collega, voor de vraag. Ik wil me er namens onze fractie ook graag bij aansluiten.

Minister, ik denk dat iemand het initiatief moet nemen om het zo beleidsoverschrijdend mogelijk te doen. We hebben enkele weken geleden, ik denk in de commissie Algemeen Beleid en Financiën, de motie van Groen behandeld rond het al dan niet erkennen van 8 mei als een officiële feestdag. We hebben dat gesteund, maar ik begrijp natuurlijk dat het iets verder gaat dan een al dan niet bijkomende betaalde feestdag. We hebben dan die moties, of resoluties, verwezen naar de commissie Cultuur. Dat is uiteraard een belangrijke invalshoek op dat gebied, maar ik denk dat Cultuur te beperkt is om dat te omvatten. Ik stel vast dat op dit ogenblik overal in Vlaanderen het belang van het verzet meer en meer benadrukt wordt. Net zoals u en de vraagsteller, ben ik daar zelf ook gelukkig over, en denk ik dat het belangrijk is dat men vanuit de Vlaamse Regering een echt initiatief neemt om dat zo beleidsoverschrijdend mogelijk aan te pakken.

Het is natuurlijk veel beter, en nu ga ik even mijn Limburgse bril afzetten, dat we voor Vlaanderen een aantal initiatieven op dat vlak hebben die als voorbeeld kunnen dienen. Want we lopen natuurlijk het risico dat als we niet opletten, we binnenkort verschillende kleine musea hebben die allemaal rond verzet draaien, wat eigenlijk verspilling van middelen is. Ik denk dat we de knowhow van de organisaties en instellingen die we op dit moment al hebben op dat vlak – ik denk dat je er in Mechelen ondertussen al twee hebt – kunnen gebruiken om in heel Vlaanderen initiatieven uit te rollen. Eigenlijk zou een globaal initiatief vanuit de Vlaamse Regering moeten komen, vandaar is het misschien goed dat er nu opnieuw naar de commissie Cultuur verwezen is. Het gaat dan inderdaad om minister-president Jambon, maar het zou eigenlijk echt thuishoren in de commissie Algemeen Beleid, die ook onder minister-president Jambon valt. Anders gaan we in een te verdeelde slagorde werken, ook wat het budget betreft.

De voorzitter: De heer Aerts heeft het woord.

Staf Aerts (Groen): Ik steun alleszins de vraag van een regiogenoot. Het thema ligt ons na aan het hart. Vanuit Groen heeft mevrouw Almaci dit als trekker van de resolutie over 8 mei in de commissie Algemeen Beleid geagendeerd om aandacht te vragen voor 8 mei in het algemeen. De feestdag was een van de maatregelen. Maar het gaat over veel meer dan dat. Het gaat om aandacht vragen voor een datum die te weinig in ons collectieve geheugen is gegrift. Mevrouw Almaci heeft dan inderdaad de vraag over de lectoren voorgelegd aan minister-president Jambon. Dat is belangrijk omdat die 150.000 verzetsstrijders veel te weinig aandacht hebben gekregen. Die moed en zelfopoffering staan vandaag ook veel te weinig in de aandacht.

Ik steun dus ten volle de idee om daarrond een breder museum op te richten. Er is al heel wat rond gebeurd. In onze regio heeft bijvoorbeeld de intercommunale het verleden van verschillende inwoners – ik zie daar iemand van Puurs, iemand van Lier, iemand van Duffel bij staan – letterlijk in beeld gebracht. Ik sluit mij aan bij het plan om samen middelen te genereren. Een Vlaamse overheidssteun zal wel nodig zijn. Ik hoop wel dat we meer doen dan enkel een taakje bijgeven aan een van de bestaande musea. Kazerne Dossin heeft vandaag al een heel duidelijke boodschap. Dit kan niet zomaar een onderdeel in een verdoken hoekje worden. Dan heeft het uiteraard ook geen zin.

Ik vraag dus aandacht voor deze problematiek. Een ruime aandacht, niet gewoon het ergens aan een bestaand initiatief vastplakken.

Kris Van Dijck (N-VA): Ik zou namens de N-VA-fractie ook even willen tussenkomen rond deze thematiek. De heer Aerts noemde het een problematiek, ik noem het een thematiek.

Ik wil eerst onderstrepen dat de Vlaamse overheid ter zake al heel wat initiatieven heeft genomen. We hebben de herdenking, het memoriaal rond de Eerste Wereldoorlog. We hebben Kazerne Dossin voor de Tweede Wereldoorlog. Daar is toch ook wel een serieus aandachtspunt richting verzet, denk aan de bevrijding van transport 20. Dat komt daar toch wel heel uitvoerig naar voren als een belangrijke verzetsdaad. Collega's, ik wil ook in herinnering brengen dat heel recentelijk in Leopoldsburg, bij onze collega Wouter Beke, met de steun van de Vlaamse overheid Liberation Garden is geopend. Daar ligt de klemtoon op de bevrijding en op de rol van het verzet. Dat was het antwoord van minister-president Jambon in de commissie Cultuur toen het over deze thematiek ging. We staan open voor initiatieven ter zake, om dat te stroomlijnen en te versterken.

Ik heb nog een kleine kritische bemerking. 8 mei is een heel belangrijke datum: het is de overwinning van de democratie. Laat ons niet vergeten, collega's, dat na 8 mei 1945 de helft van Europa niet in een democratie is beland. Het was dus een halve overwinning, of een overwinning voor de helft van Europa.

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: De datum is voor mij van iets minder belang dan hoe we ervoor zorgen dat de geschiedenis van het verzet en het feit dat in onze samenleving tienduizenden mensen – men spreekt het getal uit van 150.000 – met risico voor hun leven hebben gevochten op de manieren die mogelijk waren voor het behoud van de democratie en van een samenleving gebaseerd op mensenrechten en tegen die verschrikkelijke dictatuur die het nazisme was.

Minister-president Jambon heeft inderdaad heel open geantwoord. Hij heeft gezegd dat de Vlaamse Regering bereid is om initiatieven te bekijken. Ik denk dat we dat het best niet in verspreide slagorde doen. Ik wil hier ook niet beginnen te improviseren op basis van een vraag wat dan wel of niet zou kunnen, of dat bij Kazerne Dossin moet, dat een heel specifiek karakter heeft, of ergens anders.

Mijnheer Vandenhove, ik ben het met u eens dat een plejade van kleine initiatiefjes niet de bedoeling of ambitie kan zijn. Ik ben bereid om vanuit mijn perspectief daar aan mee te werken. Maar het is best iets gecoördineerds. Als er in het parlement ter zake goede initiatieven worden genomen, ben ik zeker bereid om, in de mate dat ik dat vanuit mijn bevoegdheden kan en in de schoot van de Vlaamse Regering, daar zeker mijn steentje toe bij te dragen. Dit thema is belangrijk. Het is inderdaad in de geschiedenis te veel ondergesneeuwd en gemarginaliseerd geraakt. We moeten daar veel meer aandacht aan besteden. We moeten veel meer respect opbrengen voor de moed die die tienduizenden mensen tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben betoond en voor het leed dat hun werd aangedaan door dat morbide regime.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (cd&v): Minister, dank u voor uw antwoord. Ik denk dat we een korte maar toch interessante gedachtewisseling hebben gehad. Ik kan mij volledig aansluiten bij de opmerking dat we ervoor moeten opletten dat niet elke regio zijn kleine museumpje hieromtrent zal organiseren, want dan krijgen we een versnippering die de kracht van het verhaal meer zal afzwakken dan versterken. Het moet ook wat breder worden gedragen. De commissie Cultuur mag uiteraard haar woordje zeggen, maar dit is geen nationale galerij waar de Vlaamse Primitieven zullen worden voorgesteld. Het moet een museum zijn met een maatschappelijke waarde, waar onze westerse democratische waarden mee naar voren komen. Ik zou het dus wat breder willen trekken dan de bevoegdheid van de minister van Cultuur. Algemeen Beleid, oké, maar minister, u bent als minister van Samenleven ook verantwoordelijk voor de brede rechten van de mensen in Vlaanderen. Zelfs niet alleen met een beetje goede wil, het is gewoon zo: als minister van Samenleven kunt u volop in het debat zitten binnen het Vlaamse niveau en de Vlaamse Regering om mee aan die kar te trekken. Minister, ik nodig u uit om die rol volop op te nemen op een, zoals we u kennen, voluntaristische manier.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Annabel Tavernier aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over een jaar verplichte inburgering in Brussel – 2819 (2022-2023)

Voorzitter: de heer Kris Van Dijck

De voorzitter: Mevrouw Tavernier heeft het woord.

Annabel Tavernier (N-VA): Sinds 1 juni 2022 is de verplichte inburgering in Brussel – na maar liefst vijf keer uitstel, en evenveel deadlines – eindelijk van start gegaan. Nieuwkomers met een bepaald statuut krijgen sindsdien een verplicht inburgeringstraject opgelegd. Vervolgens hebben ze zes maanden de tijd om zich tot een onthaalbureau te wenden van de Vlaamse Gemeenschap, zijnde het Brussels Onthaalbureau voor Inburgering (Bon), of van de Franse Gemeenschap, zijnde het Bureau d'Accueil pour Primo-Arrivants (BAPA). Als ze dit niet doen binnen de vooropgestelde termijn, dan ontvangen ze van de gemeente in kwestie een schriftelijke aanmaning om zich binnen de twee maanden alsnog in regel te stellen. Pas nadat de bijkomende termijn van twee maanden wordt overschreden, is er sprake van weigering. De gemeente dient dan het dossier over te maken naar de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) met het oog op een sanctie.

Dat is toch hoe het zou moeten verlopen. De praktijk vertelt ons iets helemaal anders. We zijn nu een goed jaar verder, en uit de meest recente cijfers die mijn collega in het Brussels Parlement, Gilles Verstraeten, opvroeg in de GGC, blijkt dat de verplichte inburgering maar moeilijk van de grond komt. In het voorbije jaar werden

34.153 nieuwkomers gecontroleerd of zij een inburgeringstraject moeten volgen. Vandaag zijn er 2414 actieve dossiers van nieuwkomers die een verplichting opgelegd krijgen. Slechts vier op de tien daarvan – dat zijn er 1034 – schreven zich reeds in bij een onthaalbureau. Slechts tachtig nieuwkomers die onder een verplichting vallen, maar zich niet inschreven voor een traject, werden door hun gemeente in gebreke gesteld. Er lopen slechts achttien sanctieprocedures bij de GGC.

Minister, uit uw antwoord op mijn schriftelijke vraag blijkt dat Bon heel wat initiatieven neemt om zijn aanbod bekend te maken, en nieuwkomers warm te maken voor het Nederlandstalige traject. Zo zou Bon werken aan een gemeentelijk wervingsplan bij minimaal drie Brusselse gemeenten. Een dergelijk plan moet het aanbod van Bon beter bekendmaken bij gemeentelijke instanties, alsook meer publiciteit en doorverwijzingen genereren via de lokale netwerken in gemeenten, waaronder scholen, sociale voorzieningen, het verenigingsleven en de geloofsgemeenschappen.

Minister, wat is uw evaluatie van één jaar verplichte inburgering in Brussel?

Hoe evalueert u de werkwijze en samenwerking met de diensten van de GGC en met de lokale Brusselse besturen?

Hoe evalueert u de meest recente cijfers? Bent u tevreden met de 80/20-verhouding, gegeven dat de Vlaamse Gemeenschap, conform de Brusselnorm, 30 procent van de Brusselse bevolking als doelgroep van haar beleid ziet?

Kunt u nadere toelichting geven over de finaliteit en doelstellingen van de lokale wervingsplannen?

Op welke basis verklaart u de keuze voor drie gemeenten?

Hebt u tot doel om negentien lokale wervingsplannen te ontwikkelen?

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Dank u wel, mevrouw Tavernier, voor uw vragen.

Wat de evaluatie van de samenwerking betreft, verloopt de beleidsmatige samenwerking voor de operationalisering van de verplichte inburgering in Brussel constructief. De opvolging gebeurt via een stuurgroep die door de GGC voorgezeten wordt. Die stuurgroep is het voorbije jaar vier keer samengekomen om alles af te stemmen. Het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) en mijn kabinet zijn hier steeds op aanwezig. Er is mij gezegd dat u de verslagen van deze stuurgroep hebt mogen inkijken. De samenwerking met de gemeenten zit op operationeel niveau, en wordt onder meer vormgegeven door de actieplannen van Bon.

Wat de evaluatie van de cijfers betreft, moeten de cijfers in het kader van de verplichting in het algemeen naar omhoog. Ik ga daar geen doekjes om winden. Het is belangrijk dat de Brusselse Regering de cijfers goed opvolgt en de sanctionering inzet waar dat nodig is. Natuurlijk kan dat nog beter. Ik ben op zich niet ontevreden over de verhouding tussen de keuze van het Nederlandstalige en Franstalige traject. Ik geef hier een aantal cijfers bij: voor Bon zijn er 3445 lopende trajecten, waaronder 209 verplichte inburgeraars die zich vanaf 1 juni 2022 hebben ingeschreven. Voor de Franstalige trajecten bij BAPA zijn er 4558 lopende trajecten, met 849 verplichte inburgeraars.

Zoals u in uw vraag stelt, schreef 20 procent zich in voor een Nederlandstalig traject. Dat komt min of meer overeen met het percentage leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, dat was 21 procent in het vorige schooljaar. Dat kan natuurlijk beter, zeker wat de verplichting betreft. Er moet blijvend ingezet worden op de werking. Ik vind dat Bon daar een tandje mag en moet bijsteken.

De focus ligt nu vooral op het bekendmaken van het Nederlandstalig inburgeringsbeleid binnen het Nederlandstalige netwerk, maar ik vind het even belangrijk om ons aanbod bekend te maken binnen het Franstalige circuit.

Er zijn inderdaad drie actieplannen bij de gemeenten. Ik vind dat te weinig, dat moet de hoogte in. Ik zal mij niet vastpinnen op een cijfer, maar onze ambitie in Brussel moet een stuk hoger liggen dan het samenwerken met slechts drie gemeenten.

Ik vind inburgering via het Nederlandstalige aanbod dat we in Brussel creëren belangrijk. Voor veel nieuwkomers kan het Nederlands in Brussel net een opstap zijn naar nog meer kansen. Denk maar aan bijvoorbeeld de nieuwkomers die al Frans spreken. Zo zouden zij meteen meertalig worden in een gewest waar meertaligheid enorm veel meer kansen op werk biedt.

De voorzitter: Mevrouw Tavernier heeft het woord.

Annabel Tavernier (N-VA): Minister, dank u wel voor uw antwoorden. Ik kan alleen maar vaststellen dat we vanuit Vlaanderen inderdaad inspanningen moeten leveren om van die verplichte inburgering in Brussel een succesverhaal te maken. U antwoordde nu, en ook al op eerdere door mij gestelde vragen, dat we daar een mooi voorbeeld van zien. Wij houden vast aan de ambitie om zoveel mogelijk mensen te verleiden tot ons Vlaamse inburgeringstraject.

Ik vind de 80/20-verhouding vandaag zeker meer dan behoorlijk. Net als u ben ik zeker niet ontevreden. Het toont aan dat we ons deel van het werk doen. Maar natuurlijk, minister, ik ben ambitieus als het gaat over de Vlaamse aanwezigheid in Brussel. Daarom vind ik het van belang dat we streven naar de 30 procent die de Brusselnorm voorschrijft.

Wat de samenwerking met de gemeenten betreft, lijkt het mij een verstandige keuze om de lokale wervingsplannen in eerste instantie uit te rollen in gemeenten met een hoge instroom van nieuwkomers. Ik ben blij dat u de ambitie onderschrijft dat we die wervingsplannen zouden moeten kunnen uitrollen in alle negentien gemeenten.

Minister, ik ben ook blij dat u aangeeft dat we onze inburgeringstrajecten moeten promoten binnen het Franstalige circuit. Onze ambitie mag nog zo hoog zijn, het zal altijd moeilijk zijn in een context die veel te weinig Nederlandstalig is. Er zijn ook steeds meer politici die, ook in uw partij – ik verwijs hierbij naar Sven Gatz –, er alles aan doen om 'Vlaams' af te schilderen als extreem of overbodig. Dat was vandaag opnieuw te lezen in BRUZZ. Dat is toch heel jammer. Daarenboven botsen we ook op heel wat onwillige gemeenten, die vaak geen al te hoge pet op hebben van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel. Al gebiedt de eerlijkheid mij te zeggen dat we niet alle gemeenten over dezelfde kam mogen scheren. Er zijn ook heel wat gemeenten met goede praktijken.

Minister, ik kan niet anders dan besluiten met te zeggen dat de verplichte inburgering in Brussel een valse start kent. Naast de onwil zijn er ook heel wat gemeenten die niet weten wat ze moeten doen. Bovendien doet de GGC veel te weinig aan de opvolging, en van sanctionering kunnen we niet spreken. We zijn nog lang niet waar we moeten zijn. Ik zal dit blijven opvolgen.

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Ik denk dat mevrouw Tavernier geen nieuwe vragen heeft gesteld. Met haar en mijn analyse zitten we op dezelfde lijn. Behalve dan voor wat betreft de evaluatie van de heer Gatz, die nergens gezegd heeft dat Vlaams of Nederlandstalig in Brussel overbodig of extreem zou zijn. Wel integendeel, hij werkt elke dag aan het versterken van de Nederlandstaligen in Brussel. Voor de rest zijn we het eens.

De voorzitter: Mevrouw Tavernier heeft het woord.

Annabel Tavernier (N-VA): Voorzitter, ik heb mijn punt gemaakt. Minister, dank u wel.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Paul Van Miert aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de aanpassingen aan de regelgeving over de beleids- en beheerscyclus en de initiatieven voor beleidsverklaringen op lokaal niveau – 2831 (2022-2023)

Voorzitter: de heer Kris Van Dijck

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

Paul Van Miert (N-VA): Minister, de afgelopen periode konden we in de media vernemen dat u de intentie hebt om, naar analogie met ons eigen Vlaamse half-rond, ook in de gemeenteraden de lokale besturen een beleidsverklaring te laten afleggen. Naar analogie met wat onze minister-president hier op ons niveau doet, zal de burgemeester inzage moeten geven in de plannen en budgetten voor het komende beleidsjaar.

Aanvullend wordt ook gevraagd aan gemeenten om hun begroting iets beter leesbaar te maken en om een beknopte samenvatting te geven van de belangrijkste financiële kerncijfers. Dan hebben we het vooral over personeelsuitgaven, intergemeentelijke samenwerkingen, hulpverleningszones, schulden, leningen... Al die belangrijke posten zouden dan in een beknopte samenvatting moeten worden vervat. Op die manier wil men er vanuit de Vlaamse Regering voor zorgen dat gemeenteraadsleden niet alleen een betere inzage verkrijgen in de beleidsdocumenten van de beleids- en beheerscyclus (BBC), maar ook dat ze een iets leesbaarder document voorgeschoteld krijgen, zodat ze iets meer controle krijgen op dat lokale beleid.

Deze aanbevelingen vloeien voort uit het rapport van TriFinance dat u had besteld om de leesbaarheid en bruikbaarheid van de beleidsdocumenten in de BBC te onderzoeken. Het aantal respondenten dat u hebt laten onderzoeken is toch wel groot. Ik zie dat er zeventig burgemeesters zijn ondervraagd, dat is toch een kwart van de burgemeesters. Zeker als het gaat over het ambtelijke personeel – 100 algemeen directeurs en 163 financieel directeurs – kunnen we stellen dat een derde tot de helft van onze gemeentelijke besturen zijn bevraagd.

Minister, wat zijn volgens u de belangrijkste conclusies van het rapport? Hoe hebt u er rekening mee kunnen houden in het voorstel dat u hebt gelanceerd?

In welke mate werd met de input van de lokale administraties en besturen rekening gehouden in de rapportage? Kunt u daar misschien inzage in geven, waar precies die aanbevelingen over gingen?

In hoeverre zult u bepalen met welke inhoudelijke thema's de burgemeesters lokaal rekening zullen moeten houden om hun verklaring af te leggen?

Minister, u ziet zeker het verschil in effectiviteit en relevantie in voor de kleinere en grotere gemeenten, maar ik zou graag uw inzicht dienaangaande kennen.

De BBC-rapportering en de ondersteuning vanuit de software lijken links en rechts ontoereikend te zijn. Zeker vanuit de organisatie van de financieel directeurs, de Vlaamse Lokale Financieel beheerders (Vlofin), wordt opgeroepen om te komen tot

een uniformer softwarepakket, eventueel via een overheidsopdracht, om te bekijken hoe alle gemeenten en lokale besturen kunnen voldoen aan die rapportering.

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Bedankt voor uw vraag met een wat meer technische substantie, collega Van Miert. Ik probeer zo goed mogelijk te antwoorden.

Het onderzoeksbureau TriFinance heeft in 2022 via verschillende onderzoeksmethoden bij gemeenteraadsleden en bij de algemeen en financieel directeurs van de driehonderd Vlaamse gemeenten gepeild naar hun beoordeling van de leesbaarheid en bruikbaarheid van de BBC-beleidsrapportering.

Dat onderzoek heeft geleid tot belangrijke conclusies.

De BBC als systeem is over het algemeen een meerwaarde voor de werking van de lokale besturen. Het fundament zit dus goed.

De beleidsrapporten zijn wel te omvangrijk, te technisch en te complex voor het grootste deel van de gemeenteraadsleden – niet voor allemaal. Daardoor blijft het debat in de gemeenteraad bij de goedkeuring van de begroting vaak te beperkt, wat vanuit democratisch oogpunt niet goed is aangezien dit de belangrijkste beslissing van het jaar betreft. Zo geven ze onder meer aan dat niet alle informatie makkelijk terug te vinden is; dat er geen duidelijke en vlot leesbare beschrijving van de politieke beleidskeuzes voorhanden is; dat een overzicht op de volledige werking ontbreekt; dat wijzingen ten opzichte van vorige documenten niet zichtbaar zijn; dat er te weinig detailcijfers voorhanden zijn; dat de documenten niet steeds makkelijk doorzoekbaar zijn en dat er nood is aan bijkomende ondersteuning en opleiding.

Dat was toch een hele reeks belangrijke beschouwingen.

Het rapport van TriFinance bevat daarom zeven algemene beleidsaanbevelingen.

De concrete maatregelen en bijsturingen die ik voorstel, zijn onder meer concretisering van die aanbevelingen. Ze moeten ertoe leiden dat het debat over het beleid en de financiën in die gemeenteraad, diepgaander gevoerd wordt en dat de gemeenteraadsleden hun controlerol ten volle kunnen uitvoeren. Samengevat gaat het over de volgende zaken.

Ten eerste is er de introductie van een beleidsverklaring in de beleidsrapporten. Dit zal de belangrijkste beleidskeuzes en financiële kerncijfers weergeven in een beknopt, overzichtelijk en vlot leesbaar synthesedocument. De raadsleden zullen daardoor een beter zicht krijgen in de beleidsplannen van het bestuur, en de politieke visie waarop die gestoeld zijn. Gemeenten zullen op enkele A4's een overzicht geven van hun beleidskeuzes en de belangrijkste financiële kerncijfers die daaruit volgen, zoals bijvoorbeeld de oude financieringsmarge, de schulden, de personeelsuitgaven of bijvoorbeeld de dotatie aan de politiezone.

Ten tweede: om de volledige werking van het bestuur beter in beeld te brengen voor de raadsleden, neem ik de volgende maatregelen. Aan de strategische nota wordt een overzicht toegevoegd met de beschrijving van alle beleidsdoelstellingen. Aan de documentatie bij elk beleidsrapport wordt een overzicht toegevoegd met de uitgaven en ontvangsten per beleidsveld. Zo zullen raadsleden beter kunnen opvolgen hoeveel middelen er bijvoorbeeld worden uitgetrokken voor sport, cultuur, armoedebestrijding, tewerkstellingsbeleid, sociaal beleid, onderwijs, veiligheid en noem maar op.

Ten derde: om de wijzigingen en evoluties in de cijfers beter zichtbaar te maken, wordt de verplichting ingeschreven om bij een aanpassing van het meerjarenplan

de nieuw voorgestelde cijfers systematisch te vergelijken met de cijfers die goedgekeurd werden bij de voorgaande aanpassing. Voor mij is dat een van de belangrijkste ingrepen. Want in alle eerlijkheid: je loopt als gemeente anders verloren. Je moet kunnen zien wat ze nu eigenlijk veranderd hebben.

Ten vierde komt er een overzichtelijk schema waarin je de investeringen kunt opvolgen, en de voorstelling van de schulden eenvoudiger wordt gemaakt. Ook de aangepaste rapportering over de uitgaven voor de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de personeelsinzet, verhogen de transparantie.

Ten vijfde wordt in de regelgeving ingeschreven dat alle documenten van de beleidsrapportering digitaal doorzoekbaar moeten zijn. Je moet dus op een heel eenvoudige manier digitaal die documenten kunnen doorzoeken.

Uw tweede vraag is wat de aanbevelingen van de administratie waren en of daar rekening mee is gehouden. Wel, de input van de administratie van lokale besturen werd wel degelijk in rekening gebracht bij de aanbevelingen uit het rapport. TriFinance heeft namelijk ook de algemeen en financieel directeurs bevraagd. Een derde van de algemeen directeurs, en meer dan de helft van de financieel directeurs, heeft deelgenomen en hun feedback gegeven. Dat vind ik eigenlijk een heel mooi resultaat. De bedenkingen van de topambtenaren van de lokale besturen waren globaal bekeken bovendien gelijklopend met die van de mandataris, wat ook een goede zaak is. Het bewijst toch ook wel dat algemeen directeurs en financieel directeurs voeling hebben met hun gemeenteraad en hun schepencollege.

De vaststellingen en aanbeveling van het rapport en de voorstellen tot wijziging van de BBC-regelgeving werden daarnaast in meerdere overlegmomenten besproken met de betrokkenen uit het werkveld in het zogenaamde BBC-forum, waarbij zowel de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSg), de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) als Exello.net en Vlofin vertegenwoordigd zijn. Alle belangrijke actoren waren daarbij.

Daarnaast vonden twee specifieke vergaderingen plaats met een delegatie van algemeen en financieel directeurs om de voorgestelde aanpassingen te bespreken. Recent heb ik van de VVSg en de VVP ook hun formeel advies ontvangen over de verbetervoorstellen die vervat zitten in de voorgelegde aanpassingen van de BBC-regeling. Die adviezen bevatten geen bezwaren, en ook geen fundamentele opmerkingen.

De derde vraag was in hoeverre verplicht zal worden welke thema's aan bod komen in de beleidsverklaring. Het is niet de bedoeling om te bepalen welke inhoudelijke thema's in de inhoudelijke beleidsverklaring aan bod moeten komen. Beeld u in dat we dat voor de Septemberverklaring zouden doen, het zou een beetje onnozel zijn. Het behoort tot de verantwoordelijkheid en autonomie van de lokale besturen om te bepalen hoe men zijn beleidsplannen rapporteert. Elk bestuur moet daarin zijn eigen accenten kunnen leggen. Ik neem nu het voorbeeld van Turnhout, en denk dat het toch niet interessant zou zijn om vanuit Brussel te gaan zeggen waarover zij moeten rapporteren, of wat daar zeker moet in staan. In de regelgeving zal ik wel een minimale lijst vastleggen met een tiental – niet meer – financiële kerncijfers die aan de beleidsverklaring altijd moeten worden toegevoegd. Je kunt er meer toevoegen, maar een tiental zijn verplicht. Dat zijn ook de evidente kerncijfers: de autofinancieringsmarge (AFM), schulden, investeringsuitgaven... Een tiental gaan we toch opleggen als minimum.

U vraagt naar het verschil in effectiviteit en relevantie tussen kleine en grote gemeenten. Misschien is mijn aanvoelen wat anders dan uw aanvoelen, ik weet het niet. Mijn aanvoelen is in ieder geval dat een beleidsverklaring voor elk bestuur, groot of klein, even relevant is. De concrete inhoud ervan zal uiteraard heel verschillend zijn van bestuur tot bestuur. In een grotere stad als Turnhout gaat dat anders en zal men andere prioriteiten hebben dan een kleinere gemeente. Maar

ook in een kleinere gemeente is het relevant om te bepalen wat men het volgende jaar gaat doen, wat de prioriteiten zijn en waar men de aandacht aan zal besteden. Net daarom bepalen we alleen het principe dat de beleidsrapporten een beleidsverklaring moeten bevatten, en leggen we geen specifieke of beperkende regels of thema's op. Zo kan elk bestuur de informatie in die beleidsverklaring afstemmen op maat van de eigen organisatie.

Ik begrijp dat sommige gebruikers binnen lokale besturen de huidige softwarepakketten niet altijd optimaal vinden. Ik hoor echter ook dat de softwareleveranciers de afgelopen jaren al heel wat verbeteringen in hun toepassingen hebben aangebracht. Ik ben zelf geen specialist, maar ik heb mij daar via mijn kabinet over laten bevragen, en we krijgen toch signalen dat er heel wat verbeteringen gebeurd zijn. Vaak is dat in overleg met de lokale besturen, en ze leveren veel inspanningen om hun producten beter af te stemmen op die lokale noden.

Daarnaast zijn er ook nieuwe spelers op de markt die kwaliteitsvolle tools aanbieden voor de opmaak van de beleidsrapportering. Ik denk ook dat het principe van de vrije markt – dat mag je mij niet kwalijk nemen – op dit vlak de weg is die we verder moeten bewandelen. Ik meen dat het geen goed idee zou zijn om vanuit Vlaanderen een softwarepakket op te leggen. De informatie- en rapporteringsbehoeften van de lokale besturen zijn daar te uiteenlopend voor. Een centrumstad heeft heel andere noden dan een kleine gemeente. Ik denk bijvoorbeeld niet dat ze hiermee zouden lachen in Antwerpen, waar ze een ander systeem gebruiken dan in de rest van Vlaanderen.

Meer in het algemeen vind ik het geen taak van de Vlaamse overheid om een softwaretoepassing te laten ontwikkelen, en in de markt te zetten in concurrentie met andere gelijkaardige producten van softwareleveranciers die de afgelopen decennia toch al een bepaalde performantie hebben bewezen. Ik denk dat dat marktverstoring zou werken, en zou kunnen leiden tot een monopoliepositie voor de firma waar de Vlaamse overheid zijn bestek aan zou gunnen. Mijn pleidooi is dus om de markt hier voor een stuk te laten spelen. Ik dring er bij het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) wel op aan dat ze de softwareleveranciers, waar mogelijk, inhoudelijk blijven ondersteunen met infosessies, thematische toelichting en verduidelijkende documentatie.

Ik ga raadsleden niet verplichten om een opleiding te volgen over BBC. Als we dat verplichten, dan weten we wel waar we aan beginnen, maar niet waar we zullen eindigen. Ik zal er wel over waken dat er een voldoende ruim aanbod is voor wie zich wenst bij te scholen. Ik denk dat het belangrijk is dat we dat op vrijwillige basis blijven doen, dat we dat aanmoedigen, en dat er een aanbod voor moet zijn. Maar als we dat verplichten voor BBC, mijnheer Van Miert, dan gaan we morgen verplichten om de Gemeentewet te leren, en dan maken we van verkozenen voor een stuk ambtenaren. Ik denk dat we dat niet mogen doen. We gaan dan een soort van cijns-kiesrecht invoeren, want je mag dan pas mandataris zijn als je bepaalde kennis hebt. Sommigen hier worden al zenuwachtig, en beginnen al op hun stoel te draaien.

ABB, de VVSG, en de zogenaamde bestuursscholen doen trouwens al heel wat inspanningen om raadsleden ondersteunend materiaal en opleidingen aan te bieden. Niettemin blijkt uit de bevraging van TriFinance, dat er nood is aan bijkomende opleidingen en ondersteuning. Daarom zal ik met de VVSG in overleg gaan om na te gaan welke bijkomende initiatieven er naar aanleiding van deze bijsturing, en de start van de nieuwe bestuursploeg nodig zijn om het opleidingsaanbod nog te verruimen en bekend te maken.

Mijnheer Van Miert, ik hoop dat ik daarmee een beeld heb kunnen schetsen van waar we naartoe aan het gaan zijn.

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

Paul Van Miert (N-VA): U was heel duidelijk. Het klonk allemaal heel overtuigd, minister. Ik ben dus grotendeels tevreden met uw antwoord. Ik ga ook akkoord met de analyses die u maakte. Als het gaat over die BBC, blijft het technisch materiaal. De basis is ongetwijfeld goed. Als je daar belezen en beschreven in bent, zal dat zeker een mooi instrument zijn, maar ik ben ook helemaal akkoord als u zegt dat het niet voor iedereen is gemaakt.

We moeten naar die synthese, die beknoptheid en duidelijkheid over de grote getallen. Zoals u zegt, zullen er pas inhoudelijke discussies gevoerd kunnen worden in de gemeenteraad als elk gemeenteraadslid met die grootorde van getallen kan spelen, en op basis daarvan het beleid, en de keuzes die het beleid maakt, gaat beoordelen. Die vergelijking vond ik ook een heel belangrijk punt. Daar zul je zien of een beleid zich bijstuurt, of laat bijsturen, door opmerkingen van raadsleden, vanuit de oppositie of vanuit de meerderheid. Het is dus een heel belangrijke tool, denk ik.

Er is één zaak waar ik niet helemaal van overtuigd ben. Misschien komt dat door de gesprekken die ik heb gehad met een aantal financieel directeurs, met mensen die heel actief zijn binnen Vlofin, met raadgevers binnen de VVSG, en mensen die hun bijdrage leveren in andere organen, maar ik ben niet overtuigd van uw antwoord over de software. Ik begrijp uw argument om het niet naar de Vlaamse overheid toe te trekken. Daar is zeker iets voor te zeggen, het zijn ook goede argumenten. Maar ik ga er toch nog eens op terugkomen in de toekomst, nadat ik nog eens met een aantal van die mensen heb gesproken. Ik wil horen wat hun argumenten zijn om vanuit een hogere overheid een voorzet te doen om een uniek pakket te maken dat door al de driehonderd gemeentes kan worden gebruikt, en eventueel ook op een hoger niveau.

Voor de rest ben ik heel tevreden met uw antwoorden, minister. Ik heb geen bijkomende vragen.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (cd&v): Minister, dank u voor uw antwoord. In heel deze discussie, die al verschillende keren aan bod is gekomen de voorbije jaren en legislaturen, moet het een en-enverhaal zijn. Het moet de bedoeling en de ambitie zijn om de documenten zo laagdrempelig mogelijk te houden, zonder natuurlijk aan de inhoud te tornen. Ze moeten bevattelijk en eenduidig de beleidsvisie vertellen. Ik denk dat er daar stappen in de goede richting worden gezet.

Maar anderzijds moeten de raadsleden ook een inspanning doen. We kunnen natuurlijk gesneden kost maken, maar er moet ook nog altijd in gebeten worden. Sommigen, voornamelijk socialisten, hebben het over het paard naar het water brengen, maar het moet dan nog drinken. Hier is het net hetzelfde.

Dit is een oproep. Veel raadsleden zijn geïnteresseerd in het grote verhaal, maar veel raadsleden zijn ook geïnteresseerd in de kleine probleempjes die ook op de gemeenteraad te berde worden gebracht. Die kunnen door een ombudsdienst of een goed klachtenmeldpunt van de gemeente worden behandeld. Daar ligt dus de keuze. Het mag toch ook wel worden gezegd dat er in de gemeenteraad voor een stuk, als het een ideeëndiscussieplatform wil worden, van alle deelnemers rond de tafel een inspanning moet komen.

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Mijnheer Van den Heuvel, ik ben het absoluut eens met u. Wie in de gemeenteraad wordt verkozen, kan dat op twee manieren doen. Ik herinner mij de eerste keer dat ik, in 1995, de gemeenteraad binnenkwam. Je kunt zeggen dat je daar dan zit en dat je het ondergaat. Je zou dat ook in het parlement kunnen doen. Of je kunt zeggen dat je daar met een missie komt en iets wilt bijleren.

Als je niet verder geraakt dan wat slogans of dan dat ene kleine dossiertje ... Dat ene dossiertje kan waardevol zijn, maar het is toch belangrijk dat je je ook inspant om de zaken goed te bekijken en te kennen. Toen ik in de gemeenteraad begon, was het eerste wat ik goed onder de knie probeerde te krijgen de lokale begroting. Dat is het alfa en het omega van alles. Waar komt het geld vandaag? Waar wordt het aan besteed? Hoeveel wordt er besteed? Dat zien, een evolutie zien in het beleid, de keuzes die daarin worden gemaakt: dat is fundamenteel.

Mijnheer Van den Heuvel, uw oproep om daar als gemeenteraadslid wat inspanningen te doen, is voor mij een evidentie. Ik deel die mening. Ik denk trouwens dat iedereen hier die mening deelt. Dat gaat niet vanzelf. Je kunt niet alles voor-kauwen. Men moet ook zelf een inspanning doen.

Mijnheer Van Miert, bedankt voor de gelijklopendheid in uw aanvoelen en inzichten. Wat uw specifieke vraag betreft: wij zullen zelf ook nog eens twee dingen doen met betrekking tot uw vraag over die software.

Het is geen officieel standpunt van Vlofin, dat zij dat zouden vragen. Dat hebt u ook niet gezegd, maar ik wil het gewoon even duidelijk maken. Wij zullen ons zelf ook nog eens goed bevragen. Waar zitten de pijnpunten nog? Wij zullen ook nog eens een extra inspanning doen, of vragen dat er een extra inspanning wordt gedaan, om in beeld te brengen wat de markt vandaag al aanbiedt. Er zijn een aantal start-ups, toevallig in mijn stad, die met betrekking tot de ontsluiting van de documenten voor gemeenteraadsliden nieuwe tools hebben ontwikkeld. Er zullen er ongetwijfeld nog andere zijn. We moeten dat ook eens beter in beeld brengen. Dat is een oefening. Als u dat als parlamentslid vastpakt, vind ik dat ook een goede zaak. We moeten dat opvolgen. Als we dergelijke signalen krijgen, moeten we onze kop niet in het zand steken. Ik ben daarmee niet van mening veranderd. Ik heb begrepen dat u er ook oren naar hebt dat die markt moet functioneren en dat we moeten opletten voor monopolievorming, maar we moeten toch goed proberen te begrijpen waar bij de financieel directeurs die pijnpunten zitten.

Ten tweede moeten we weten wat er vandaag al is dat we nog beter moeten ontsluiten of aanbieden aan onze lokale besturen.

Voor de rest zitten we, denk ik, op één lijn. Het is altijd verheugend om dat vast te stellen.

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

Paul Van Miert (N-VA): Zoals daarnet gezegd, voorzitter, heb ik geen bijkomende vragen. Maar dit wordt, denk ik, wel vervolgd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.